

ԻՍԹԱՆՊՈԼ ԷՊԿՏԵՄԲԵՐ 21 .

ኮ ሂ ሦ ኮ ጃ ኮ ፀ ፍ ኑ

Խ. ՊԱՅՍԺԸՆ ՆՈՒԹԳՈՒՒ

Սալըսուրկ միւքեալեմէսի, նիհա
 եւելքէնաի սէմէրէսինի մէյտանէ չը
 Գարտր:

Արթուր Ավարտիա տեղեթինին, Ծը,
բանաստեղծի թե Ֆիլ սուլուհմուշ օլ
մասրիա չիւքէ գալիսմը տըր:

Մ. Պապաթըննութդու, ազ Զօգ մէճ
Հուլտէ պուլունան իքի սիւլիւք խու
սուս իւղէրինէ իգթիդա օլանընտան զի
կատէ ոչ ոյլը մալիւմաթ վերմէքտէ տիւր,

Պրերինձի խոստում, Զրանսա վե Ռը
բուսիս տե՛վեթելրինին պիրպիրելլի ին՝
չաթըշաճաբարը տըլ .ըն, Մ․ Պայթթ
կիպի պիր զաթըն, էօյլե պիր էշնին վու
գուլ ինձիթմարտեն տտեթմեն, շեւս
հէսրիզ օւ ինթիՄԱԼԷ, աստէթա ՍԱՀԷՀԼԻԲ
մանուտար քեսպ իթտիրենձը արը․ Շու
սոն տենէլէրտե, պիր մուազզամ լարի
ձիեե նազըթ աղզընաան պու տերենձե
աշեթար պե՛ շէստա լեսան չըգմարը տըլ
իքրինձի խոստում, պիրնոնձիստենե
հէմիկեթլոն տիր․

Ավթրիա տե՛վէթի, տէր, Մ․ Պայպթ
պաշգա տե՛վէթելլի, Բրուսիա վէ Ֆը
րանսա պէշիլիտէ վուգու պուլապիլե
ձէք մուհարպէյէ տախիլ օլմուլարըլ
յէհ խոտպիլեձէք տերքէձէտէ գուլէթ
մէնէլի տիր

Պու թէհախ քիմէ՝ գարշը արը՝
Ֆրանսանըն, խարիճաէն ֆիլիէն պիլ
եարորմ արատըը եօգ տուր՝

Իմտի պու թէհտիտ, անճագ Բրու
սիանըն արատըղը միւթթէֆիդէ գարչը
տըրը քի, Բուսիա օլտուգու մալիւմ
տիւր :

Պ/զ, ՊԵՔԼԵՆԻԼԵՆ ՄՈՒՃԱՐԵՊԵՆ ևս
պահպարդմբաւն պրիսխնտ, Յրանաւ
թալաֆընաւն ճէքէ սէպէպլիսէթ վէ-
րիսիքտէ, ճէքը անճափ իքի տէվէթ-
լէր պէշիսնտէ մահաւաւ գալաւճարէն
պէտան իթմիշ իտիք. արթըզ Մ. Պայս,
թըն սէգ.բիւր նութգուռնաւն սոնրա
պու պէտեսաւթըրէն թալալիսէթ վէ պու-
մուշ օյմաարնա թէէմիս օյապիլիքիք:

Շիմոն հէք վազըրթ տան զհետոտէ սէր-
պէս[ձ]է տէչպիլիբիզ քի, Բրուսիո-
թարաֆընտան մուհարէպէշէ սէպէպլյո,
եւթ վըրիլ մէկէճէք, վէ մուհարէպէյ-
պաշանտըզտան սօնրա, եպլընըզ Ֆրան-
սա իլէ Բրուսիո տէվէթիլի զըւըճը
հաքիլկյանէ միւրաճաթթ իթմիլ օլս.
Ճազարթ արբ ։

Պու. Լիււնքի Կիւն, մատամքի ձէնք
վէ սոււշ մատոտեմինին հալլի, անձաթ
լմմէրաթօր Դարօլօնուն րէյինէ վեր,
պուծ պիւր քէշփիէնէ տիր, պազարլմ
պու րէյին իւզէրինէ խարփտնէ օլան
թէն սիրիլունէ նէ՜ մու հասսէնաթ պէք
լէնէ պիլիւր օ

Մ․ Պալսթ, Ավլթրիա տէվէթիլնիլն
ինիլթէրա վէ Ֆրանսա իլէ չօգ իսի իւն
օրնէթտէ, վէ Բրուսիա վէ Բուսիա իլ
օլան իւնսրնէթի սօտօգ Հալտէ պուլուն
տօւղունու պէնան իթմէքլէ, Բրուսիա
վէ Բուսիա տէվէթիլնիլն գաքչը օլաքա
ինիլթէրա, Ֆրանսա, վէ Ավսթրիա տէվ
էթիլնիլ պէյնիտէ պիր իթթիֆապ պու
լունէթիլ օլտուղունու պէնան իթմէ
իսթէր :

Հաւ պու քի պու իքի թարաֆըն իթ.
 Թիֆագ Թարպը արասընտա բէք պիւլիւք
 պիր Ֆարդ փար արս :

Ի՛նչըն պու իւշ դարպի տէ վէ՛լէ՛լէրն
 լ՛ըծ ի՛նքապէ տաթի, Բըւս սիւս վէ՛ ր՛սսիս
 աէ վէ՛լէ՛լէրնն թաքիթը օրթի լոքըն Բա՛նան
 պէնդէր պիլո չէ՛ս օլմուշ օլալալը, շէւր-
 Տէսիք շէտիւն լէ՛ք չօք օլմուշ պլի՛թսիշ
 չէսիք չէօրս պիլո՛ճէք խաթը

Պու իբր ժուխալի՛Ք Գրքդա արասըն,
տա պուրանն Ֆարգը շէջլէ կէօթէ.
ըէպիլիբրիզ . հանն, բլուսիս զէ Բուսիս
տէվէթլէրնին իթթի՛Ֆադը քէնալ ար-
գու ու մագսէպէրինտէն հասըլ օրան
կէՅՈՒՒԼԼԻԻ պլրն իթթի՛Ֆազ աըլ . զէ Նն-
կիլթէլս, Յրանս, զէ Ալսլ՛րիտ տէվ-
էթլէրնիբրի իսէ ՄէձՊՈՒԻ պլր իթթի-
Ֆազ աըլ :

Բրուսիա վե Բուսիա տեվեթերի
պիւլիս մեք, վե նե գասար միւմքիս խե,
հիւքիւմեթեր տեվերիքեք, անլեվիս մե
մալքերիկի քեստի մեմալքերիկի իլե պիր-
լեշիրիքեք արզուստեհաս պուլունմադ-
տա , վե պուս արզուլերիկիս իճրասք ի-
շին , թապիւթը իլե պեյնլերիկիս պիր-
պեօնիւլիս իթթիթադ քեյտուս օլմաշ
տուր :

Յագարթ պուհարա մուխաիֆ պու-
լունան տեփեթէլնն իթթիֆագը տա-
պեօլէ՝ մի տիր։ Եարստ պու տեփեթ-
էլնն թարիդի բօլթիդիեթէլի տախի
թըպգը օպիլէրինիքի կիպի պիրպիրէ-
րինիքինե պէնպէր չէ՜ մի տիր քի, ճըլա-
րըն իթթիֆագը կիպի, պու իւշ տեփ-
էլնն իթթիֆագը տախի կեօնիւլի
օյմուշ օյտուն։

Ինկիլթերա տէվէթի, անճադ հալլ
հազըր պագըր սաքլամազ վէ հէր նէ սու-
րէթի օլտի քիտ օլտուն, էլիօրանըն սուհ-
ու սալահը պոզուլմամսընու հալլըր
չիւնըր քէնիս իէնֆատիթը, տէվամ
սուլաուա տոր :

Յրանաւ տէ՛վէթի, պունա մուգա-
յիլ, հալը հաղբըն պոզուլմաքըն ար-
դուէր, վէ իւք Ֆուրաթմաւ էփօրտ,
նրն տապիկնիկն պոզաճափ տըր, չեւնը
թէ՛վէ աւլ հոտ պու, տէ՛վէ թին պլր մէն,
Ֆաւաթը թփ տուր :

Ավստրիա տեղեկի տե, իրիսնե մու
դայիլ օլարադ, պիր ադ վազըմ սուհնու
տե վաճըրտան սոնրա, հալը հազըրըն պլե
իւսթ օմնաբըն արգուէր, շինընի պու
տեղեկին մէնջաւթը տու պու հիւ.գ.
տէն տիր :

Իշ Ինկիլթէրսեա գալըր իսէ , Էվրո-
պանըն սիւսհ Յապրիգալարը , մոնիկթա-
թուրա վէ տէվըր Յապրիգալարընա
Թահվիլ օլապիլըր . քէգալըր հարպ սէ-
Ֆինէլըրի տախի , Թիւճճար սէՖինէլ-
ըրինէ , Շիրաֆ պու . տէվէլթ իշնէ Էվրօր-
մու հարէպէսինտէն մուգըրը պիլ չէյ Եօր
տուր . վէ պու սէպէպառնէ նաշի քէնտի
ձէնկեպլէր գօմշուտունուհ հարպ իթմ-
մէք տէՖքարըրը տուրլըթմադ իշնէ Է-
լնառէ իշնէ դայթըլթի չիւլ պիլ վապըթ
տիրիլ իթմէմիշ տիր :

ինկլիթերանոն պու. դայրէթի, իմրէ
րաթօր Նաթօլեօնուէ Ֆքեարը իւզէրինս
նէ տէրէճէյտուէք թէճէվր իթվիշ օլտու
դունա պիր տէլի կէօթէրմէք իճապ
իթտիրինտէ, Տանիմարդա մուհարէպէ
սինտին մաաաաա, պաշլըճա լէհիթմ
մաաաաա տիրի մէշաաաաաաաաաաաաա
գապիէն էօլլէ իթիմաա իթմիշիգ տիր քի

Էկէքշիկնիկը լծէրս առկէլծի իմքէրալծօր
 Եւրօքէճնուհն Էքքէարքնաւ լեյ Վլքովշ
 պալունմուշ օյսա իտի , շնտի լէհիս
 թանք պաշգա պիր գլբքատ կէօրմիւշ
 օյաճագ իտիք :

Ալէք[թ]րիա ալ Վլէ[թ]ինէ կէլինաիքաւ, իշ
պաշգալաշըր :

Հէր 'նէ գատար ինկիլթէրա տէվէթի
Բրուսխանըն պիւլլուժէսի ին Պրահասանըն
ազամէթի իւպէրքիէ ազ չօզ պիւրբօզկէ
կէմիւր օլտուղունա հատտէն զեռատէ
սէվէնրէք, անրն պու. հալնին թէքրա
րէն Թէպտիս օլմաթըն խօշ կէօզ ին
կէօրէմէգսէ տէ, Ալլութիլա տէվէթի
իչնն պու պէօյէ տէլիլ սիր:

Նապրւքի Ֆրանսանըն, էօյլէաէ Ա.
վրսթրիանըն Բրուսիա իւէ կէօրէճէք հի.
սապր վար տըր :

Ֆաթմի Ավսթրիա ինչն տահա իշ
կէօրէճէք վազըլի՝ եթի՛նմէմիշ տիրւ հայ
պուքի, իշ կէօրէճէք սաաթ, արգու-
նայեալինտէն եվլէճէ տախի եթիշ-
տիկինտէ, Ավսթրիա տէվէթի շաքւ-
րաճագ պիր հայտէ պուլունաճագ տէ-
լիւ տիրւ վէ Մ. Պայսլըն պու տէֆաքի
մարշալայտ շահան պիր թաւր իլէ մեյ-
տանէ գոյմուշ օշտուղու պէնանաթ, պու
խուսուտու թաաթիկ իտէր :

Տիվեք տիր քի, Զրանսա պիր իշ գալ
գըտորը Հալտե, Ալսթրիա քեհտինե
տիր չէն ճնկսիղ ետրորմը իճրա իժ մէ
յէ հազըր օլմագ տէրե՛ձէլքինէ վօր
մագտա տըր . եանի քրանսա սանձաղը
Ալանսեա կիրտիյի կիւն, Ալսթրիա
օրտուլար տաիի սինօր մէվգըլէրինի
թուլթուլ, կիլեք Բէն չաեհնա վէ կէ
րէք թունա գըրեզնա տօղըու իլէրու
էմէք իթմէեհէ Բուսա օրտուլարեղը
Խօլուսու քետէ՛ձէլքի տիր .

Իշխէ Սալցպուրկ միւքէտլէ մէսինին
նէթիճէսի :

Պուռ պէօլէ օլտուղու հայտէ, իմ
բէլաթօր Նարօլ ծնուն շիմօնէէ դատար
ճէնը իմ մէքիսէէ գարար վէլմէմէսի իւ
զէրլիսէ, Ավսթրիա թարաֆըրտան գուլ
լանըմըջ օլան թէէսիլիս իշի պիթմիշ
տիր. պուռնան սօնրա իմբէլաթօր Նա
րօլէծնուն ճէնը էնթըրալ իւլզիլիսէ ին
կիլթէրաւտան զիւտտէ թէէսիլ իծրա
տէպիէճը պիր հէսէէթ գալմամլ
տըր, պագալըմ պուռ տէֆա, պուռ հէս
էէթիս թէէսիլի նէ տէրէճէսէտէք քէն
տի իմրասըրտա տէվամ իտէպիլէճը տիր
Բըրուսիա վէ բուսալ իթթի իֆագըր Եիւ
զիւտտէս պիր իմրասալ կէտիլէճէս
մատտէս, շիմօր, քէնտի հէսմիլէթի
նի կէրէյի կիպի դալպ իթմիշ տիր :

Դարավր տէվէթ իբրին մէջգարբի իթ.
Թիֆագըրտան տու պիր իճըրաւթ մէմու.
Օլունամազ իտի, էկէրչի իշնի իշնտէ
պիր Ն-բուէթ Բուէնէ-է պուլունմու. զ
մազսա իտի:

Երևանի, հեր վարդապետան զեկատու,
Եվրոպանրն սուհս ու սալահնա գարշը
օրան թէհլքէ, դարպի տէվէթ լէրին
մէհլուրի իթթիֆալդնտան սըր. ֆա
գաթ անձագ շու իվթիխար խէճք
խուսուս վար սըր քի, պու եկզանէ
զուհուրը կէլէճք թէհլքէ, րէն գր
նուրալը հուսուտունտան տիլալը չսգ
մասեանագ սըր:

Գրորըմ մուհարէպէսինն տէրալէրինն
ուհու թմաւանլար, Ալլաթրիանըն սկլահ
լանմը պիթարաֆլորդրննն տէրէմէտէ

Էջէ միմիկ թի պուլունտու զունու անլա-
նապիկերէր, վէ պու տէ վէ թիկն, պիր Ալ-
մանես մուհարէ պի տէ մուսթուտա, Բու-
սիանք քահաթ տուրմանա մէջ պուր ի-
տէ ճէյիտէ, Ս. Պապիթ պիր շէքք վէ
իւրէ պորագմադ :

Ինկիլիթերա տեղեկի իսէ, հէր նէ
գատար մու հարէ պէշի մէր իմ մէք հագ
պընտա, օրանմա թէ ես րիւնի իծրա իտէ
ձեք իտէ տէ, պու թէ էս րիւնի իմէր իսէ
նարօյ տնա. ձէնք է քիջ պրնտան մու
թաւիլի կէրի տուրաւ թամազ գատար
դու վէկէ թի օյմաւը յունա, վէ հնի հա.
ձէ թ տէ, իսմէր իսմէ մէք նարօյ տնա
ձէնքէ նարաւ իմ մէք թէ տախի մէ
պուրի թի թի պուր նաւա զու նաւան, է
կէրն իմէր թաւա մու չարիւնի ձէնք
իմ մէք թէ գարա վէրսիլ իտէ, պու տէ.
Քա Ինկիլիթերա թէ էս րիւնի պու ձէն
քիւն է ծնիւնի տապիլի ձէլիւնի մէ մուլ ի
տէ մէ նից :

Եպարծեզ չուրսար բէք ինժմադրութեան
տիր քի, պէտքէ պիտ ճէնք վուրուինտե
ինկիլթիլա տէվէթի, մուհարպէյլ
Յրաւաս վէ Բուսիա տէվէթ լէրի պէյ
նիստէն տիշարը չըգարթմամագ իշնէ
լինտէննէ հէլէպիլիք իսէ իճրա իսէճէ
տիր, վէ պա խուսուս Եանկընյն Շարգ
տախի սիրաբէթ իսէճէլիլի միւհասէտ
իժտիլքը, պու տէվէթ տախի Ավսթ
րլա իլպի Բուսիանն զարչըսընտս պու
լունամագ տրք

Օրվադրժ Բուսիսեան պաշչա պի
շէն գալմազ, իլյա 1833-33տէ օլտուղո
կիպի, էլիսեա պուլունանսան տաիրի պի
շէն, իւսթէ վերմէմէք իշին, թիւ Ֆէն.
կինի ումուղանա վուրուպ, օրթա Ա.
սիատաքի հապանի ավարրն էնքսէսին.
տիւշմէք, վէ պազը խամուր իշէ նիե.
տիւն բլուն իէ արդուէլինի կէշիւրե.
լէր կիպի, իսթանպուլուն ետրին Պու.
խարտ իլէ գանաւաթ իթմէք.

Բրուսիանին Բրթնսթան ռուս
պանլար պալ մէնիսի Թարաֆրնատ
պուսէֆա, Բարա Հազ ռէթլերինին Գա
թօլք քիլիսանէ կիրմէք իչին, Բրթ
թէսթանլարա օլան տավլթնամէսի իւ
զերինէ, քեսֆֆէյի Բրթնսթան քիլ
լիսէ մէնիսլերինէ խիթապէն պիր միւ
զէքքերէ կէստերիմլէ տիր :

Մեղքերի պաշ մեճխ, Բարանը
մեքթուպունտա, Եղգը Հագգսըղըղզա
վար խեհե, պազը ճիհեթե Բրթթե.
Թանկար Հագգնտա հիւրմթ վե թե.
վեճհիհ պուրմմասընտան խօշնուա Ել
տուղուն պեհան իլ, հալ պուքի քեհնա
մեզհպլերինի ինքեար իթմէք իլին
Բարատան Բրթթեթմանկարա Ելան տա
վեթի, հագգըղըղզըղն էթթե ուճու
պիր Եղգըթեթ աստա խտերէք ընտա
իթմիլ տիր:

Բյօթնօթան պաշ մէնիսի, սայի
մէնիսիէրէ նասիշաթ իտէրէ, պու տու
վէթէ զուլազ սամամալարընը մէզքիւր
միւզէքքիւրէսիւնէ իլիթար իլէվիւ տիր
լաքին Բարանըն նիւնթէրիւնէ պարա-
լազ Եօթէաէ պէրուտէ, Գաթօլիւրէր
իլիւնէ պուլունան Բյօթնօթան Բաքա-
լարըն քէնտի տինիւրիւնտէ չըզմազ իլիւ
տալվէթիւր վէ ըհնալար օլունանաղըն-
տիւ, տնիւրին մէզէպնէ իտուտաղըն-

